

Институт за онкологију и радиологију Србије

Пастерова 14, Београд, Србија

+381 11 2067 100

iors@ncrc.ac.rs www.ncrc.ac.rs

011/2023/3498-11

26 DEC 2023

ПРОЦЕДУРА ЗА ИЗОЛАЦИЈУ ПАЦИЈЕНТА

Ознака процедуре	П.ЕПИ.12
Верзија	03
Датум усвајања	15.12.2023.
Аутори процедуре	Др Драгана Јовићевић Др сци.мед. др Ана Јовићевић Вера Мандић ВМС Гордана Кукић ВСТ
Носилац процедуре	Др Драгана Јовићевић
Процедуру одобрио	Доц. др Милан Жегарац

 <p>ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ</p>	Назив процедуре: Процедура за изолацију пацијената		Ознака: П.ЕПИ.12
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 03	Страна: 2 од 9

1. ДЕФИНИЦИЈЕ И СКРАЋЕНИЦЕ

ИОРС = Институт за онкологију и радиологију Србије

ОЕП = Одсек епидемиологије и превенције

ВСТ = Виши санитарни техничар

ОПЕМИ = Служба за организацију, планирање, евалуацију и медицинску информатику

Комисија за БИ = Комисија за заштиту од болничких инфекција

ОИОН = Онколошка интензивна нега

2. ПРЕДМЕТ

Подручје примене су пацијенти код којих је постављена сумња на инфективно обољење као и пацијенти са потврђеним инфективним обољењем на свим одељењима ИОРС.

3. ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ

Подручје примене су пацијенти код којих је постављена сумња на инфективно обољење као и пацијенти са потврђеним инфективним обољењем на свим одељењима ИОРС.

4. ОДГОВОРНОСТИ

За примену процедуре одговорни су:

- Директори клиника/служби
- Главне сестре одељења

За контролу спровођења процедуре одговорни су:

- Руководилац ОПМИ
- Комисија за БИ.
- Епидемиолог ИОРС
- Главна сестра-техничар ИОРС
- ВСТ ИОРС

5. ОПИС ПРОЦЕДУРЕ

Процедура се односи на поступке који се спроводе у случају:

- доласка пацијента са суспектном или потврђеном инфекцијом на преглед (први, ванредни, контролни, дијагностичке процедуре...)
- појаве сумње на или потврђеног инфективног обољења код пацијента на одељењима
- потребе за изолацијом код имунокомпромитованих пацијената
- потребе за транспортом пацијената са сумњом или потврђеном заразном болешћу.

5.1 ИЗОЛАЦИЈА ПАЦИЈЕНАТА КОЈИ ДОЛАЗЕ НА ПРЕГЛЕД ИЛИ ПРИЈЕМ

У складу са препорукама МЗ и ИЗЈЗ Батут и мерама ИОРС за превенцију болничких инфекција у ИОРС, постављена су обавештења пацијентима који долазе у ИОРС на прегледе/интервенције да се, у случају да имају симптоме респираторне инфекције или

 <p>ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ</p>	Назив процедуре: Процедура за изолацију пацијената		Ознака: П.ЕПИ.12
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 03	Страна: 3 од 9

неке друге заразне болести, одмах по уласку у Институт јаве медицинској сестри на шалтеру информација.

Потребно је осигурати да пацијенти који су дошли на преглед, дијагностичке процедуре или пријем, уколико постоји сумња на респираторну инфекцију или неку другу заразну болест, не чекају међу осталим пацијентима већ се упућују у просторију за изолацију амбулантних пацијената (амбуланта 21 на првом спрату или друга просторија одређена за изолацију).

Након тога се позива лекар код којег је пацијент дошао на преглед/интервенцију како би спровео тријажу.

Уколико се пацијент са сумњом на респираторну инфекцију или неку другу заразну болест појави у Институту ван радног времена Одељења ОСКП, портир позива дежурног лекара са одговарајућег одељења.

Лекар, медицинска сестра/техничар и остало особље, пре уласка у изолацију, облаче личну заштитну опрему. Лекар спроводи преглед и доноси одлуку о даљим поступцима (одлазак на преглед тј. пријем, упућивање у другу здравствену установу и др.), по потреби уз консултацију са епидемиологом ИОРС.

5.2. ИЗОЛАЦИЈА ПАЦИЈЕНАТА НА ОДЕЉЕЊИМА

Контактна изолација је скуп мера којим се спречава пренос микроорганизама директним контактом – након додиривања болесника или индиректним контактом – након додиривања контаминираних околине или предмета.

Сврха контактне изолације је спречити пренос и ширење микроорганизама од пацијента:

1. Ако постоји сумња на инфекцију (појава знакова или симптома инфекције)
2. Ако је доказано да болује од инфективне болести
3. Ако је клицоноша (микробиолошки налаз који упућује на потребну примену мера изолације)
4. Ако је инфициран узрочницима који представљају могућу опасност за остале болеснике и особље

Болести које захтевају контактну изолацију су:

- Цревне инфекције (салмонеле, шигеле, *Clostridium difficile*, ротавируси, аденовируси)
- Респираторне инфекције (РСВ, инфлуенца, САРС-корона, параинфлуенца, ентеровирусне инфекције)
- Кожене инфекције (шуга, стафилококне и стрептококне инфекције)
- Мултирезистентни узрочници (нпр. МРСА, ВРЕ, ЦАР и др.).

 <p>ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ</p>	Назив процедуре: Процедура за изолацију пацијената		Ознака: П.ЕПИ.12
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 03	Страна: 4 од 9

Општи услови

Свака клиника/служба мора предвидети бар једну одговарајућу просторију која ће, увек или у случају потребе, бити просторија за изолацију.

Просторија за изолацију мора бити засебна соба са санитарним чвором и претпростором.

Уколико соба са санитарним чвором није доступна, може се користити и соба без санитарног чвора уз организацију посебног режима коришћења заједничког санитарног чвора.

Уколико претпростор не постоји, могуће је оформити га постављањем паравана и постављањем колица са неопходном опремом.

На уласку у просторију за изолацију треба поставити дезобаријеру.

Просторија за изолацију мора имати природну вентилацију тако да се омогући редовно проветравање, нарочито уколико се ради о пацијенту са респираторном инфекцијом (нпр. по 5 минута на свака два сата).

У свакој просторији за изолацију треба да се налази СЕТ ЗА ИЗОЛАЦИЈУ.

Врата собе треба да буду увек затворена.

Потребно је ограничити број особа које улазе у изолацију и, уколико је могуће, обезбедити да здравствени радници који раде у соби за изолацију не раде са другим пацијентима да би се смањио ризик за ширење инфекције.

Спровођење мера контактне изолације пацијента

Ако се на основу клиничке слике посумња на заразно обољење или микробиолошки налаз покаже да је пацијент инфициран узрочником који упућује на неопходну примену мера контактне изолације, потребно је урадити следеће:

- Руководилац клинике/службе одговоран је да обезбеди простор за изолацију пацијента у оквиру своје организационе јединице
- Поставити на врата ознаку ИЗОЛАЦИЈА
- Врата од изолације морају увек бити затворена како би се спречило ширење микроорганизама изван простора контактне изолације
- Након превода пацијента у изолацију спровести генерално чишћење и дезинфекцију одељења и собе у којој је претходно лежао пацијент

Неопходан прибор и материјал:

- Обезбедити довољну количину средстава за хигијенско прање и дезинфекцију руку и поставити их на видно место у изолацији близу врата
- Обезбедити довољну количину папирних убруса

 <p>ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ</p>	Назив процедуре: Процедура за изолацију пацијената		Ознака: П.ЕПИ.12
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 03	Страна: 5 од 9

- Обезбедити прибор за мерење виталних функција (топломер, апарат за мерење притиска, стетоскоп) који ће се користити само за тог пацијента
- Поставити канту са педалом и у њу ставити жуту кесу за инфективни отпад. Канта мора увек бити затворена. Кесу завезати и обележити пре изношења из изолације
- Поставити жуту кантицу за одлагање игала и оштрих предмета. Када се кантица напуни до 2/3 запремине, чврсто је затворити, обележити, изнети из изолације и одложити на инфективни отпад.
- Посуда за дезинфекцију прибора за вишекратну употребу
- Заштитна опрема (маске, рукавице, ПВЦ кецеље, огртачи, заштитне наочаре или визир за лице, назувке)
- Сви предмети који се уносе у изолацију намењени су само за тог пацијента, морају бити за једнократну употребу и одлажу се у инфективни отпад, а ако се користе вишекратно морају бити периви и подложни дезинфекцији високог степена.
- Посуђе и прибор за јело за пацијента није неопходно одвајати
- Сву заштитну опрему за особље (маске, визир или наочаре, рукавице, мантил за једнократну или вишекратну употребу) припремити у претпростору изолације (уколико претпростор не постоји, ако је могуће оформити га постављањем паравана и постављањем колица са неопходном опремом).

Садржај сета за изолацију:

1. Заштитне маске – 4 комада
2. Рукавице – 8 комада од тога 2 пара стерилних
3. Заштитне мантиле – 2 стерилна и 2 нестерилна
4. Заштитне наочаре или визир за лице – 2 комада
5. Каљаче - 8 комада
6. Средство за хигијенско прање и дезинфекцију руку најмање 1 l
7. Папирне убрусе
8. Прибор за мерење виталних функција (топломер, апарат за мерење притиска, стетоскоп) који ће се користити само за тог пацијента
9. Жуту кантицу за одлагање игала и оштрих предмета
10. Жуте кесе за инфективни отпад више комада различитих величина
11. Упутство за изолацију
12. Натпис за врата („Соба за изолацију“)

СТАВЉАЊЕ ЛИЧНЕ ЗАШТИТНЕ ОПРЕМЕ

ПРЕ УЛАСКА У СОБУ ЗА ИЗОЛАЦИЈУ неопходно је:

1. дезинфекција руку
2. обући заштитни мантил дугих рукава (или комбинезон)
3. ставити маску

 <p>ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ</p>	Назив процедуре: Процедура за изолацију пацијената		Ознака: П.ЕПИ.12
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 03	Страна: 6 од 9

4. ставити заштитну капу / навући капуљачу уколико се носи комбинезон
5. ставити заштитне наочаре
6. дезинфекција руку
7. навући рукавице

Улажење у простор контактне изолације:

- Ограничити број особља које долази у контакт са пацијентом у изолацији
- Информисати све који улазе у собу да се прво морају јавити сестри од које ће добити упутство о понашању (хигијенска дезинфекција руку при уласку и пре изласка из собе за изолацију, облачење заштитног мантила и начин понашања у соби пацијента, поступак са заштитном одећом при изласку из собе)
- Опрати и осушити руке (хигијенско прање и хигијенска дезинфекција руку)
- Обући заштитну опрему
- Забрањено је седење на кревету пацијента – постељина се сматра контаминираном

Поступак са пацијентом:

- Планирати више радњи и поступака приликом уласка у изолацију
- Представити се, објаснити поступак, допустити питања (добро објаснити разлоге изолације и проверити разумевање). Изолација може утицати на психофизичко стање пацијента, што може изазвати промену понашања
- Хигијену пацијента изводити течним сапуном намењеним за купање пацијената
- Постељину након скидања одвојити у засебне црне кесе и обележити натписом „инфективно“ (написати садржај кесе)
- Сав употребљени прибор који се користи за вишекратну употребу дезинфиковати у посуди за деконтаминацију у простору изолације, те у затвореној посуди изнети у простор за даљу обраду (прање и стерилизација)
- У случају изливања инфективног материјала потребно је спровести поступак деконтаминације површина према „Процедури у случају изливања крви и телесних течности“ и „Процедури у случају изливања инфективног отпада“
- Чишћење и дезинфекцију ноћних посуда спроводити одвојено од посуда осталих пацијената. Употребљену ноћну посуду прати и дезинфиковати дезинфекционим средством према упутству произвођача. Након дезинфекције, осушену посуду вратити у простор изолације
- Пацијент не излази из болесничке собе осим ако мора због дијагностичких или терапијских поступака. У том случају неопходно је спровести следеће:
 - У случају респираторних инфекција, пацијенту пре изласка из собе ставити заштитну маску
 - Пацијент пресвлачи чисту пиџаму, на папуче ставља назувке
 - Пре изласка из изолације обавезно дезинфикује руке
 - На дијагностичку или терапијску процедуру иде последњи и не задржава се у чекаоницама
 - Служба у којој се збрињава пацијент мора бити упозната с разлозима таквог поступка, па мора спровести мере заштите, укључујући личну

 <p>ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ</p>	Назив процедуре: Процедура за изолацију пацијената		Ознака: П.ЕПИ.12
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 03	Страна: 7 од 9

заштитну опрему, као и чишћење и дезинфекцију површина након одласка пацијента.

Поступак у просторији за контактну изолацију:

- Соба за изолацију треба да се чисти и дезинфикује најмање свакодневно, а и чешће ако је видна запрањаност тј. контаминација. То подразумева прање свих површина и опреме.
- Неколико пута дневно спровести дезинфекцију површина које се често додирују (ограде и странице кревета, сточићи за јело, дугме за позив, ноћни ормарићи, кваке на вратима, кваке на ормарићима, прекидачи за светло, купатила, санитарнија) као и подних и других хоризонталних површина.

Излазак особља из простора контактне изолације:

- Скинути заштитну опрему прописаним редоследом
- По изласку из изолације затворити врата за собом

СКИДАЊЕ ЛИЧНЕ ЗАШТИТНЕ ОПРЕМЕ

ПРЕ ИЗЛАСКА ИЗ СОБЕ ЗА ИЗОЛАЦИЈУ неопходно је:

1. скинути заштитни мантил/комбинезон
2. скинути рукавице
3. све одложити у канту за инфективни отпад
дезинфекција руку

ПОСЛЕ ИЗЛАСКА ИЗ СОБЕ ЗА ИЗОЛАЦИЈУ

1. скинути заштитне наочаре
2. скинути маску
3. дезинфекција руку

Враћање пацијента из простора контактне изолације на одељење:

- Обавестити одељење на које се враћа или преводи пацијент о претходном стању пацијента
- Обавестити ОЕП о отпусту болесника из изолације
- Након транспорта пацијента на одељење, колица или кревет, односно, коришћено средство за транспорт темељно опрати и дезинфиковати
- Након превода пацијента спровести генерално чишћење и дезинфекцију простора за изолацију
- Уколико се ради о пацијенту са респираторном инфекцијом (грип, САРС-КоВ-2 и сл.), након што пацијент напусти изолацију, просторију треба проветрити у трајању од 1 до 3 сата и тек након тога приступити генералном чишћењу и дезинфекцији.

 <p>ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ</p>	Назив процедуре: Процедура за изолацију пацијената		Ознака: П.ЕПИ.12
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 03	Страна: 8 од 9

5.2.1 ЗАШТИТНА (ПРОТЕКТИВНА) ИЗОЛАЦИЈА ПАЦИЈЕНТА

Заштитна (протективна) изолација је скуп мера којим се спречава инфекција код имунокомпромитованих пацијената који су подложни инфекцијама од других особа или из околине. Пацијенти могу бити имунокомпромитовани после трансплантације, за време и после примене инвазивне хемиотерапије, за време и после фебрилне неутропеније.

Поступак у просторији за протективну изолацију:

- Пацијента са ниским вредностима леукоцита (<1000), фебрилном неутропенијом и сл. сместити у ОИОН односно стерилни блок Службе педијатријске онкологије
- Особље које збрињава пацијента треба да буде здраво
- Храна треба бити припремљена кувањем или печењем
- Забрањено је подгревати храну
- Инвазивне дијагностичке захвате прво планирати за пацијенте из протективне изолације
- Долазак пацијента на све дијагностичке или терапијске захвате мора бити претходно најављен да се спречи чекање и мешање са осталим пацијентима
- Пацијентима из протективне изолације при изласку из собе ставити заштитну маску, заштитну одећу и заштитну обућу
- Протективна изолација може утицати на психофизичко стање пацијента и узроковати промену понашања.

Спровођење мера заштитне (протективне) изолације пацијента

Примењују се стандардне мере заштите:

- Хигијенско праће и хигијенска дезинфекција руку свих који су у додиру с пацијентом је најзначајнија превентивна мера и то пре и после сваког контакта са пацијентима и после контакта са потенцијално контаминираним предметима.
- Сви који улазе у простор изолације треба да носе заштитне маске, заштитне мантиле, рукавице, назувке за обућу
- Чишћење и дезинфекција пода и околине пацијента (прибор се користи само за тај простор)
- Опрема која се користи треба бити ограничена само на ту собу (топломер, стетоскоп, апарат за мерење притиска)
- Пооштрен санитарно-хигијенски режим што подразумева чешће чишћење и дезинфекцију и то нарочито:
 - Појачан надзор од стране главне сестре одељења у сарадњи са ВСТ ОЕП над применом дезинфекционих средстава и режимом чишћења и дезинфекције уз евентуално организовање додатне едукације

 <p>ИНСТИТУТ ЗА ОНКОЛОГИЈУ И РАДИОЛОГИЈУ СРБИЈЕ</p>	Назив процедуре: Процедура за изолацију пацијената		Ознака: П.ЕПИ.12
	Датум: 15.12.2023.	Верзија: 03	Страна: 9 од 9

5.3. ТРАНСПОРТ ПАЦИЈЕНТА СА ИНФЕКТИВНИМ ОБОЉЕЊЕМ У ДРУГУ ЗДРАВСТВЕНУ УСТАНОВУ

Особље у пратњи пацијента са сумњом или потврђеном инфекцијом и возач треба да носе личну заштитну опрему (ЛЗО).

Уколико се ради о пацијенту са респираторном инфекцијом или другим инфекцијама који се преносе капљичним путем, пацијент треба да носи маску.

После превоза таквог болесника, возило треба проветрити, површине у транспортним колима опрати и дезинфиковати одговарајућим средствима, а медицински отпад правилно уклонити.

6. РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон о заштити становништва од заразних болести („Сл.гласник“ РС бр. 15/16)
- Правилник о спречавању, раном откривању и сузбијању болничких инфекција („Сл.гласник“ РС бр.1/2020)
- Правилник за контролу болничких инфекција (ИОРС, 2015)
- Програм заштите од болничких инфекција у ИОРС, 2015.
- СЗО Водич за хигијенско прање руку, Београд 2011.